

KLAGANDE OCH MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Göteborg
405 12 Göteborg

MOTPART OCH KLAGANDE

Ställföreträdare:

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 2 maj 2011 i mål nr 10259-10,
se bilaga A

SAKEN

Assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning, LASS

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver, med bifall till Försäkringskassans överklagande, förvaltningsrättens dom i den del som avser dubbel assistans vid ridning och fastställer Försäkringskassans beslut den 4 februari 2010 i denna del.

Kammarrätten bifaller delvis överklagande och förklarar henne berättigad till assistansersättning för den tid hon vistas i skolan. Kammarrätten överlämnar till Försäkringskassan att närmare utreda hur många assistanstimmar därvid ska beviljas.

Dok.Id 210111

Postadress
Box 1531
401 50 Göteborg

Besöksadress
Stora Nygatan 21

Telefon
031-732 74 00
E-post: kammarratten.goteborg@dom.se
www.kammarratten.goteborg.se

Telefax
031-732 76 00

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:40

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten ska upphäva förvaltningsrät-
tens dom och fastställa Försäkringskassans beslut den 4 februari 2011
samt bestrider bifall till överklagande.

bestridet bifall till Försäkringskassans överklagande
samt yrkar att hon ska beviljas assistansersättning under skoltid och dub-
bel assistans om fem timmar per vecka.

Kammarrätten har den 15 juni 2011 förordnat att den överklagade domen
tills vidare inte ska gälla.

UTVECKLING AV TALAN

Försäkringskassan

Dubbel assistans i samband med ridning

Frågan är vilken hjälp behöver när hon rider såvitt
avser dubbelassistans och lyft. Det anges i ansökan att det måste finnas
två personer med vid ridningen, en som sköter hästen och en som håller
koll på . Dubbelassistans vid ridning beviljas generellt inte då det
får anses normalt att en förälder deltar vid barnets träning och att det där-
för får anses ligga inom ramen för normalt föräldraansvar. Om kammarr-
rätten ändå finner att är i behov av två personer vid ridningen
och vid lyftmomenten anser Försäkringskassan att denna hjälp kan tillgo-
doses genom att en förälder är med vid aktiviteten. Att en förälder är med
vid en aktivitet får anses helt normalt med tanke på den ålder som
befann sig i vid tiden för beslutet. Att hålla i hästen innan och under
ridlektionen utgör inte skäl för assistans. Försäkringskassan anser således
inte att det finns ett behov av mer assistans än beviljade 2,5 timmar per
vecka i samband med ridning.

Assistansersättning under tid i skolan

Enligt huvudregeln kan man inte få assistansersättning när man vistas i skolan. Ersättning kan dock beviljas om det finns särskilda skäl. Sådana särskilda skäl är bl.a. om den försäkrades funktionshinder skapar särskilda svårigheter att kommunicera med andra än sina personliga assistenter, om funktionsnedsättningen är sådan att personen behöver tillgång till någon som har ingående kunskaper om honom eller henne och hälsotillståndet. . . . går i en klass som är uppdelad i två grupper med fem till sex barn i varje grupp. Varje grupp har tillgång till två assistenter och en lärare. Fyra av barnen har egna assistenter, vilket innebär att det är åtta barn som har tillgång till fyra assistenter och två lärare. Själva skolförmen innebär att samtliga elever har särskilda behov och att skolan därmed har fått större resurser för att kunna möta dessa behov. Det normala är därmed att skolan klarar att hantera elevernas funktionshinder med de resurser som skolan har. . . . har viss kommunikation och hänsyn måste tas till att skolan hon går i är van vid att möta personer med liknande svårigheter samt att resurser tillförts för att kunna möta barn med den aktuella typen av funktionshinder. Således kan inte heller funktionshindret sägas skapa särskilda svårigheter att kommunicera med andra än sina assistenter under skoltid.

Dubbel assistans i samband med ridning

Hon behöver skjuts till aktiviteten och tillsyn. Aktiv hjälp behövs vid alla lyft, förflyttningar, klädbyte m.m. För att hon ska kunna rida krävs det två personer, en som håller i hästen och en som håller ständig uppsikt över henne. Det finns en ridskola i kommunen som är till för allmänheten och som har ett ridtillfälle dagtid att erbjuda utvecklingsstörda och funktionshindrade. Hennes föräldrar arbetar dagtid och måste ta komp- eller tjänstledigt för att följa med henne till ridningen. Detta kan inte anses ligga inom ramen för det normala föräldraansvaret. För andra icke funktionshindrade finns det flera ridklubbar att välja mellan och flera tider

som passar in i vardagslivet. Det finns inga hjälpmedel i form av lift att tillgå i eller utanför stallet. Före ridningen behöver hästen skötas om och för att hon ska kunna vara med i boxen behöver hon ha en assistent som håller i henne och en som hjälper henne att bl.a. mata och rykta hästen. Hennes ridning är inte ett fritidsintresse utan det är en nödvändig och utvecklande träning. Hade det varit ett sedvanligt fritidsintresse hade ridningen utförts på fritiden.

Assistansersättning under tid i skolan

Hon kommunicerar uteslutande med personliga signaler och är helt beroende av personer som kan läsa hennes ansiktsmimik och kroppsspråk. I januari 2011 började två nya assistenter och en ordinarie slutade. I utvecklingssamtal i skolan i april samma år visar det sig att hon inte har utvecklats under denna tid utan stått stilla i utvecklingen. Detta är ett bevis på hur hon måste ha en assistent med god kännedom om hennes individuella behov och struktur. Under denna tid har det funnits skolpersonal runt henne, men det har inte varit tillräckligt för att skapa en trygg inlärningssituation. Hon har således stora kommunikationssvårigheter och ett behov av assistenter med ingående kunskap om henne. –

åberopar bl.a. ett intyg den 12 augusti 2011 av överläkaren

_____ samt en odaterad skrivelse av _____

_____, VD

vid Move and Walk.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Dubbel assistans i samband med träning i badhus

_____ har i sin ansökan om assistansersättning yrkat fem timmar dubbel assistans per vecka, varav två och en halv timme ansetts behövliga i samband med ridning samt två och en halv timme då hon tränar i badhuset. _____ har i kammarrätten framställt ett yrkande om fem timmar dubbel assistans per vecka som får förutsättas,

då något annat inte framkommit, avse dubbelassistans i samband med träning i badhuset samt vid ridning.

har ett stort hjälpbehov vid lyft, förflyttning m.m. Av hennes ansökan om assistansersättning har emellertid inte framkommit att det skulle finnas ett behov av dubbel assistans vid t.ex. hygiensituationer. Såvitt framgår sker träningen i badhuset under överinseende av barnhabiliteringen, varför det får förutsättas att det finns personal närvarande som kan vara behjälplig. Vid nämnda förhållande föreligger enligt kammarrättens uppfattning inte ett sådant behov som skulle motivera dubbel assistans i den nu aktuella situationen. över- klagande i denna del ska därför avslås.

Dubbel assistans i samband med ridning

Vid bedömningen av om ett funktionshindrat barn har rätt till personlig assistans, ska hänsyn tas till vad som normalt kan anses falla inom ramen för det föräldraansvar som enligt föräldrabalken åvilar vårdnadshavare med hänsyn till barnets ålder, utveckling och omständigheter i övrigt (prop. 1995/96:146 s. 20). I praxis (jfr RÅ 2010 ref. 17) har det kommit till uttryck på så sätt att med det normala föräldraansvaret förstås att det bara är hjälpbehov som går utöver vad som är normalt för ett barn utan funktionshinder i ifrågavarande ålder som ska läggas till grund för bedömningen av behovet av personlig assistent.

Av utredningen framgår att är i behov av två personer i samband med ridning, bl.a. med hänsyn till hennes säkerhet. Behovet av två personer finns inte bara under själva ridningen utan även vid för- och efterarbetet med hästen. Utifrån vad uppgett om de moment som utförs, under och i samband med ridningen, kan inte kammarrätten finna att dessa är av den arten att det finns ett behov av ytterligare en personlig assistent. Det har inte framkommit att behovet vid själva ridmomentet inte skulle kunna tillgodoses av en annan person, för-

ålder eller ridskoleanställd. Detsamma gäller enligt kammarrättens mening även för övriga sysslor förknippade med hästskötseln. Med beaktande av framför allt _____ ålder vid tiden för beslutet är det kammarrättens mening att det för ett barn utan funktionshinder i motsvarande ålder också skulle finnas ett icke ringa hjälpbehov. Mot denna bakgrund finner kammarrätten att hjälpbehovet som inte tillgodoses av den personliga assistent som är med vid ridningen inte är av sådant slag att det går utöver vad som får anses vara normalt för ett jämnårigt barn utan funktionshinder i motsvarande situation. Det har heller inte i övrigt framkommit skäl som talar för att hjälp av två personliga assistenter är en nödvändig förutsättning för att aktiviteten ska kunna genomföras. Någon rätt till assistansersättning för dubbel assistans i samband med ridning föreligger därmed inte. Försäkringskassans överklagande ska därför bifallas.

Assistansersättning under tid i skolan

Att _____ har ett stort hjälpbehov i sin dagliga livsföring är ostridigt. Frågan är om det föreligger sådana särskilda skäl att hon kan beviljas personlig assistans även för den tid hon vistas i skolan.

I förarbetena (prop. 1995/96:146 s. 15) har de särskilda skäl som kan motivera assistansersättning även under tid då den assistansberättigade vistas i skolan angetts ta sikte exempelvis på situationer där den enskildes funktionshinder skapar särskilda svårigheter att kommunicera med andra än sin eller sina personliga assistenter, eller där det med hänsyn till den funktionshindrade personens hälsotillstånd är viktigt att den personliga assistenten finns till hands.

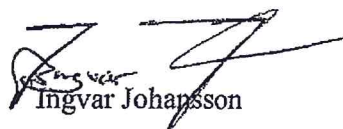
Pedagogen och teckenspråksläraren _____, Hörsel- och dövverksamheten FyrBoDal, har i skrivelse den 2 november 2010 uppgett bl.a. följande. Hon undervisar i _____ föräldrar och assistenter i TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation). Förut-

sättningen för att ska kunna använda TAKK är att hon språk-
badas av sin omgivning hela tiden, även under skoltid. går i sko-
lan Move and Walk som är en bra skola för hennes motoriska utveckling
men personalen kan inte TAKK, varför behöver ha med sig en
teckenkunnig assistent i skolan som kan sätta ord på vad som händer och
vad som ska hända samt läsa av när hon själv tecknar.

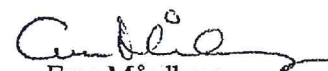
Såvitt framgår kommunicerar på grund av sitt funk-
tionshinder enbart med ett visst teckenspråk (TAKK). Detta innebär att
en person som ska assistera henne måste kunna kommunicera på det ak-
tuella teckenspråket. Av utredningen framgår inte annat än att skolan
saknar personal som är kunnig i nyssnämnda språk. Således medför

funktionshinder särskilda svårigheter att kommunicera
med andra än sin eller sina personliga assistenter. Inte heller har det
framkommit att ifrågavarande behov kan tillgodoses på annat sätt. Vid
nämnda förhållande föreligger sådana särskilda skäl som enligt kammar-
rättens mening berättigar till assistansersättning även
för den tid hon vistas i skolan. överklagande ska där-
för bifallas i denna del och målet överlämnas till Försäkringskassan för
utredning av hur många assistanstimmar som ska beviljas för den tid hon
vistas i skolan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Ingvar Johansson

Per-Olof Dahlin

Ewa Mårdberg
referent

KLAGANDE

Ställföreträdare: I

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Göteborg
405 12 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 4 februari 2010, dnr 101185-2009

SAKEN

Assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning, LASS

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet delvis och ändrar
Försäkringskassans beslut på följande sätt. beviljas
dubbelassistans vid ridning för tid som hon sitter på hästen och i samband
med lyft. Målet överlämnas till Försäkringskassan för erforderlig
handläggning.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

Dok.Id 73081

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 09:00-15:00

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Försäkringskassan har avslagit ansökan om assistansersättning med 89,5 timmar per vecka, varav 72,5 timmar avser tid i hemmet, 5 timmar avser dubbelassistans och 12 timmar avser tid under skoltid. Beslutet motiverades enligt följande. . . behov av personlig assistans för såväl grundläggande hjälpbehov som andra hjälpbehov, uppgår till i genomsnitt 58 timmar per vecka. Behov av assistansersättning för personlig assistans bedöms inte finnas under skoltid. Medicinska underlag i ärendet bedöms inte styrka att . . . har särskilda skäl för rätt till assistans i skolan, trots ett stort omvårdnadsbehov. Det åligger kommunen att ge det stöd som behövs för att barn med funktionshinder ska kunna delta i barnomsorg och skola. Rätt till dubbelassistans vid ridträning och bad bedöms inte föreligga. Föräldrar till ett sexårigt barn deltar normalt i barnets träning, varför yrkandet ligger inom ramen för normalt föräldraansvar. Att träningen är på en för föräldrarna olämplig tid kan inte beaktas inom ramen för assistansersättning.

YRKANDEN M.M.

. . . ställföreträdare yrkar att . . . ska beviljas assistansersättning med 89,5 timmar per vecka, varav 68 timmar avser tid i hemmet, 5 timmar avser dubbelassistans och 16,5 timmar avser tid under skoltid och anför följande. Avdragen Försäkringskassan gjort med 5 timmar och 15 minuter för föräldraansvaret avseende hjälpbehovet för de grundläggande behoven och med 10 timmar för föräldraansvaret avseende övriga behov får anses relevanta. . . har ett behov av assistans under hela sin vakna tid. Hon är i skolan tre dagar i veckan och spenderar därutöver all sin tid i hemmet. Ställföreträdarna har ingen avlastning . . . är vaken 14 timmar och 15 minuter per dag, dvs. 99 timmar och 45 minuter per vecka. Hon är i skolan mellan kl. 09.00-14.30, tre dagar i

veckan och har en restid till och från skolan om 2 timmar. Den genomsnittliga tiden för skoltid är 16 timmar och 30 minuter per vecka. Hennes behov av assistans i hemmet är därför 83 timmar och 15 minuter, och med beaktande av föräldraansvaret med 15 timmar och 15 minuter per vecka, återstår 68 timmar per vecka.

ridning är inte ett fritidsintresse eller lek. Ridningen är nödvändig och utvecklande träning för bålbalans, kropps kontroll av överkropp och belastning av skelett för att motverka benskörhet. behövs två medhjälpare vid ridning. Hon rider själv på hästen, men behöver en assistent på sin vardera sida. Ridhuset kan inte tillhandahålla en tränare eller skötare till varje ridande. Vid bad behöver hon hjälp från två personer vid klädbyte, duschning, för att komma i och ur bassängen, och förflyttning. Det finns inga hjälpmedel i form av lyft att tillgå vare sig vid ridning eller bad. Handikappbad, som utgör nödvändig träning, kan sällan utföras på den sedvanliga "familjetiden" efter skolans eller arbetsdagens slut utan på dagtid, på vardagar när föräldrar normalt arbetar. Det finns inga valbara tider för funktionshindrade att rida eller bada på. All kvälls- och helgridning är för icke-funktionshindrade barn. De föräldrainsatser som är normala vid en frisk sjuårings aktiviteter är skjuts och mindre handräckning. behövs förutom skjuts till aktiviteten, tillsyn, aktiv hjälp vid alla lyft, förflyttningar, klädbyten, kommunikationen mellan ridkompisarna och hjälp för att kunna borsta hästen m.m. behov av insats från en andra person vid träningsaktiviteterna går långt utöver vad som ingår i ett normalt föräldraansvar.

I fall föreligger sådana särskilda skäl för att hon ska beviljas personlig assistans under tid i skolan. Hon är flerfunktionshindrad och har ett omfattande vårdbehov. Svårigheterna att kommunicera är betydande och inverkar i alla situationer i hela hennes livsföring. Omgivningen kring måste vara lyhörd, nyfiken och ha ett nära samarbete med

människor omkring henne för att ta tillvara deras kunskap om henne. Hon har ett stort behov av struktur, trygga och kända miljöer samt att ha få personer omkring sig. För att ska utvecklas och få möjlighet till ett självständigt liv och få sina behov tillgodosedda är det nödvändigt att hon har en personlig assistent i skolan.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås och anför följande. För tid vid simning i habiliteringens regi är det den verksamhetens ansvar att se till att det finns den personal som är nödvändig för verksamheten.

behov ska därför tillgodoses av habiliteringen och inte genom assistansersättning. Att en förälder är närvarande vid utövande av en aktivitet som bad får anses ligga inom vad som kan anses vara normalt, även beträffande barn i ålder utan funktionshinder. Även icke funktionshindrade barn i sexårsåldern har behov av skjuts, handräckning och tillsyn. Det framgår inte att behovet av hjälp vid insatser utöver dessa inte skulle kunna tillgodoses med hjälp av personal inom habiliteringens verksamhet. När det gäller behov vid ridning är hon beviljad 2 timmar och 30 minuter per vecka. Detta för att hon enligt utredningen har behov av en assistent som sitter bakom henne på hästen. I övrigt framkommer inga behov under ridningen som kan tillgodoses med assistansersättning. I intyget från rektorn framgår bl.a. att skolan inte kan ge

det stöd hon behöver med sina toalettbesök, matsituationer och kommunikation. Särskilda skäl för att bevilja assistansersättning i skolan hänför sig enbart till situationer där det krävs oförmåga att kommunicera eller särskild kännedom om och hennes funktionshinder. Behov av ren praktisk hjälp vid toalettbesök och matsituationer ingår därför inte. Av utredningen framgår att kommunicerar med tecken, har viss förståelse och att hon visar med kroppen vad hon vill och inte vill. Det kan därför inte anses att hon har särskilda svårigheter att kommunicera med klasskamrater eller personal. Utredningen anger även att personalen är specialutbildad för att undervisa elever med hennes problematik samt att

skolan klarar att tillgodose de uppgifter som åligger skolan. Utredningen ger därför inte heller stöd för att funktionshindret innebär att hon behöver tillgång till en person med ingående kunskap om just henne och hennes hälsotillstånd. har ett stort behov av stöd och hjälp, men det framgår inte av utredningen att behovet är av sådan karaktär att det kan anses inrymmas i de s.k. särskilda skälen. Av intyget från rektor, läkare och pedagoger framgår i huvudsak behov och önskemål för att underlätta vardag, men den medicinska utredningen visar inte att det föreligger sådana särskilda skäl som åsyftas enligt lagen.

ställföreträdare anför i yttrande den 5 november 2010 i huvudsak följande. har diagnosen autism, svår psykomotorisk utvecklingsstörning samt kromosomavvikelse i kromosompar 7. Förändringen är medfödd och livsvarig. har även broncomalaci, mjukt brosk i lufttrören, vilket innebär att hon ibland har svårigheter med andningen i form av astmatiska besvär. Hon medicineras dagligen som en astmatiker. har brytningsfel och är närsynt samt har nedsatt hörsel. Hon har svår psykisk utvecklingsstörning och har därutöver blivit diagnostiserad autism i barndomen. Tester har visat att mentala utvecklingsålder är mellan 13-16 månader. kan själv från liggande ställning resa sig upp till sittande ställning, men hon kan inte ställa sig på knä eller till ställa sig upp. Hon kan hasa sig fram på rumpan när hon sitter på golvet. Hon har rullstol som hon måste ha hjälp med att sätta sig i. Hon kan inte heller förflytta sig med rullstolen själv. har svårt med balansen så föräldrarna sitter bakom henne på en pall och är redo att stödja henne ifall hon tappar balansen. Alla lyft utanför hemmet, som t.ex. i och ur bil, bör man vara två vuxna om p.g.a. tyngd. Hon väger 24 kg och hjälper inte till vid förflyttningar genom att hålla sin arm runt halsen eller luta sig inåt med sin kropp för att underlätta lyftet. tar inga egna initiativ till att äta och kan inte visa eller tala om att hon är hungrig. När hon äter kan hon däremot visa att hon vill ha mera. har inget eget talspråk.

PCS bilder används för att förstärka ord och föräldrarna lär sig tecken som stöd. Föräldrarna kan läsa av kroppsspråk om hon är glad eller ledsen men gör inga försök till att bilda egna ord. Hon har lärt sig några tecken själv såsom bil, lampa, katt, sko, cykla, rida, häst, äta, ja m.fl., totalt cirka 20 tecken. Hon är nyfiken när föräldrarna använder tecken till henne och imiterar dem när hon kan koncentrera sig. För fortsatt utveckling av funktionsförmåga krävs dagligen mycket träning. Det är den konsekventa dagliga träningen som gett resultat. När hon är med andra barn drar hon dem i håret eller i kläderna för att komma dem nära i ett försök att kommunicera och få uppmärksamhet. Detta beteende skrämmer både små och stora barn och får till följd att barnen tar avstånd istället för att leka med henne. hon vet inte vad som är farligt för henne själv eller för sin omgivning, varför det krävs att en vuxen utövar tillsyn över henne all vaken tid. Hon har ett stort trygghetsbehov och måste veta vad som händer och vad som kommer att hända, varför föräldrarna pratar och tecknar som stöd för henne hela tiden. Hon har ett stort behov av att bli bekräftad och sedd. När föräldrarna inte tar hänsyn till hennes behov får hon utbrott och svarar med att bli aggressiv, nyper sig själv och dem m.m. Försäkringskassan hänvisar bl.a. till att habiliteringen ska bistå med personal vid bad, men habiliteringen har inga sådana uppdrag idag från Västra Götalandsregionen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Sedan den 1 januari 2011 har LASS upphört att gälla. Enligt övergångsbestämmelserna ska äldre bestämmelser alltjämt tillämpas ifråga om ersättningar som avser tid före ikraftträdandet. Av 3 § LASS följer att den som omfattas av 1 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, har, utom i fall som anges i 4 §, rätt att för sin dagliga livsföring få assistansersättning enligt denna lag om han eller hon

har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov under i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan. Personlig assistans har i denna lag samma betydelse som 9 a § LSS.

I 9 a § första och andra stycket LSS framgår att med personlig assistans avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov). Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till insats enligt 9 § 2 för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

Enligt 4 § första stycket LASS följer att assistansersättning inte lämnas för tid då den funktionshindrade 1. vårdas på en institution som tillhör staten, en kommun eller ett landsting, 2. vårdas på en institution som drivs med bidrag från staten, en kommun eller ett landsting, 3. bor i en gruppbostad, eller 4 vistas i eller deltar i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet enligt 9 § 10 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. I andra stycket anges att om särskilda skäl föreligger, kan assistansersättning lämnas även för tid då den funktionshindrade vårdas för kortare tid på sjukhus eller deltar i verksamhet enligt första stycket 4.

4 § LASS kom till i syfte att tydliggöra en avgränsning i ansvaret för assistansersättning i förhållande till andra huvudmän. I förarbetena (prop. 1995/96:146, s. 14f och bet. 1995/96:SoU, s. 15f) anges bl.a. att personlig assistans enligt utskottets mening inte ska ersätta den personal som behövs för att bedriva verksamheten. Det bör vara huvudmannens uppgift att se till att de resurser som krävs med hänsyn till den funktionshindrades behov

tillförs verksamheten, t.ex. genom förhöjd personaltäthet, specialpedagogiskt stöd eller elevassistans. Dock bör statlig assistansersättning för personlig assistent utgå för den tid då den funktionshindrade personen vistas i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet om funktionshindret är sådant eller kombinationen av funktionshinder sådan att den funktionshindrade och dennes hälsotillstånd, t.ex. i situationer då den enskildes funktionshinder skapar särskilda svårigheter att kommunicera med andra än sin eller sina personliga assistenter eller där det med hänsyn till den funktionshindrade personens hälsotillstånd är viktigt att den personliga assistenten finns till hands.

Förvaltningsrättens bedömning

I målet är ostridigt att [] har sådana funktionshinder att hon omfattas av 1 § LSS och att hennes behov av personlig assistans för de grundläggande behoven överstiger i genomsnitt 20 timmar per vecka.

Vid bedömningen av ett barns rätt till assistansinsats ska ett normalt föräldraansvar beaktas på så sätt att det bara är hjälpbehov som går utöver vad som är normalt för ett barn i ifrågavarande ålder som ska läggas till grund för bedömningen av behovet av personlig assistans. – För ett icke funktionshindrat barn i [] ålder, snart sju år vid Försäkringskassans beslut, är behovet av hjälp med de grundläggande behoven i den mening som avses i 9 a § LSS fortfarande betydande. Föräldraansvaret måste därför beaktas vid prövningen om [] är berättigad till assistansersättning.

Försäkringskassan har beräknat behovet av personlig assistans för såväl grundläggande hjälpbehov som andra hjälpbehov, till i genomsnitt 58 timmar per vecka. [] ställföreträdare har yrkat att hon ska beviljas assistansersättning för personlig assistans med 89,5 timmar per vecka, varav 68 timmar avser tid i hemmet. Ställföreträdarna har i överklagandet

inte preciserat hur hennes behov ska beräknas annorlunda eller varför behoven tar mer tid att tillgodose än vad Försäkringskassan beräknat. Mot bakgrund av utredningen och vad som anförts får Försäkringskassans beräkning av grundläggande hjälpbehov och övriga hjälpbehov anses rimlig och hon ska inte beviljas ytterligare assistansersättning härför.

Ställföreträdare får anses yrka på ytterligare personlig assistans för tillsyn under hela vakna tid. Det behov av tillsyn som beskrivs och som framgår av utredningen är inte av sådant slag att hon kräver ständig övervakning och det krävs inte ingripanden för att hindra från att förstöra föremål eller skada sig själv och andra. Med hänsyn till hennes ålder får den typ av tillsyn hon behöver inte anses övergå vad som är normal tillsyn för ett barn i hennes ålder. Hennes behov av tillsyn ska därför inte beaktas vid bedömningen av assistansersättningen.

Ställföreträdare anför att det vid bad finns behov av dubbelassistans vid klädbyte, dusch och tvättning samt förflyttningar inom badhuset och i och ur bassängen. Förvaltningsrätten konstaterar att hon har dessa hjälpbehov även i sin övriga livsföring och att hon inte yrkat dubbelassistans för att kunna tillgodose behoven där. Vid handikappbad är bassängen oftast så utformad att inte ska behöva dubbelassistans vid lyft. Förvaltningsrätten anser det inte visat att vid handikappbad har behov av dubbelassistans.

Ställföreträdare anför att sitter på hästen och kräver att två vuxna går bredvid. Enligt Försäkringskassan sitter en vuxen person bakom på hästen. Försäkringskassan har inte bemött ställföreträdarnas uppgift om hur aktiviteten utförs och inte heller uppgett vad som ligger till grund för myndighetens yttrande. Ställföreträdarnas uppgifter om hur aktiviteten utförs får under sådana förhållanden tas för riktiga. Det ligger utanför föräldrans ansvar att utöva den typ av tillsyn som

kräver när hon rider på hästen. ska därför beviljas dubbelassistans för den tid som hon sitter på hästen och rider. Eftersom hon vid lyft utan lyftanordning, enligt obestridd uppgift, behöver hjälp av två personer ska hon beviljas dubbelassistans även för den tid lyften tar i anspråk vid ridningen. För övriga moment vid aktiviteten framkommer inget behov av dubbelassistans. Det ankommer på Försäkringskassan att beräkna den totala tiden som ska beviljas dubbelassistans vid ridning.

ställföreträdare har slutligen yrkat att ska beviljas assistansersättning med 16 timmar och 30 minuter för tid i skolan. Av 4 § LASS följer att det normala är att det funktionshindrade barnet under tid då barnet deltar i barnomsorgsverksamhet ska anses få sina grundläggande behov tillgodosedda inom den verksamheten. Förvaltningsrätten instämmer i Försäkringskassans bedömning och anser inte att omständigheterna i det aktuella målet är sådana att huvudregeln bör frångås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3104/1 B)

Maria Jolfors Detert

Rådman

I avgörandet har deltagit även nämndemännen Nenad Pikula, Pia Andell och Birgitta Ransgård.

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Jessica Albertsson.